

SOTSIAALMINISTEERIUM

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise
voliniku kantselei
christian.veske@volinik.ee
Kiriku 4
10130, Tallinn

Teie 13.06.2025 /
Meie 01.07.2025 nr 1.5-1.1/1606-2

Vastuskiri pöördumisele

Lugupeetud Christian Veske

Täname, et pöördusite Sotsiaalministeeriumi reproduktiiv- ja seksuaaltervise teenustele juurdepääsu ning ümberpöörasteraapia teemadega.

Teie hinnangul suurendab saatekirja nõue androloogi ja uroloogi vastuvõtule pääsemiseks meeste ebavõrdset kohtlemist ning raskendab nende seksuaal- ja reproduktiivtervise teenuste kättesaadavust.

Meie seisukoht on, et saatekirja eesmärk on suunata patsiendid sobivale teenusele, mis aitab parandada teenuste kättesaadavust. Selleks plaanime vähendada ilma saatekirjata teenuste mahtu ning laiendada saatekirja nõuet ka valdkondadesse, kus seda seni ei olnud.

Saatekirja kaotamine ei parandaks teenuse kättesaadavust, vaid hoopis halvendaks seda. Ilma saatekirjata pöörduks androloogide vastuvõtule ka palju selliseid patsiente, kelle terviseprobleemid kuuluvad teiste spetsialistide pädevusse. See pikendaks androloogia eriala ravijärjekordi ning suurendaks mittevajalike vastuvõttude arvu, mis ei soodusta teenuse kättesaadavust. Näiteks erektiildüsfunktsioon võib olla seotud südame-veresoonkonna haiguste, ravimite kõrvaltoimete või psühholoogiliste põhjustega. Sellistel juhtudel ei ole androloogi või uroloogi sekkumine vajalik, vaid patsient vajab hoopis mõne teise eriarsti abi. Õige spetsialisti juurde suunamine on tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks oluline ning kuulub perearsti otsese vastutuse alla.

Lisaks sellele on androloogia uroloogia lisapädevus, ning vastavalt [Tervishoiutöötaja registrile](#) on Eestis sellise lisapädevusega arste üksikuid. Saatekirja nõudest loobumine ja androloogide koormamine nende pädevusse mittekuuluvate pöördumistega oleks kahetsusväärne. Samuti on vähetõenäoline, et patsient oskab ise hinnata, kas ta peaks pöörduma androloogi või uroloogi vastuvõtule. Saatekiri aitab seda olukorda lahendada ning tagada, et patsient jõuaks õige teenuseni. Kui perearstiga ei ole aga head kontakti, siis on mõistlik kaaluda perearsti vahetamist, sest usaldus arsti ja patsiendi vahel on efektiivse koostöö eelduseks.

Mis puudutab ümberpöörasteraapiat, siis arvestades seda, et alternatiivseid ravimeetodeid on palju ja väga erinevaid, on võtmetähtsusega patsiendi teadlikkuse tõstmine ja info jagamine, et suunata inimesed tõenduspõhise meditsiini juurde ning vähendada ebateaduslike lahenduste poole pöördumise riski. Meie ministeeriumi tegevus keskendubki ühiskonna teadlikkuse suurendamisele ning kvaliteetsete ja tõenduspõhiste teenuste kättesaadavuse parandamisele ja tagamisele. Usaldusväärne ja kättesaadav tervishoid aitab inimestel teha

teadlikke valikuid ning hoiab neid paremini eemal ebateaduslikest ravivõtetest kui piirangute või keelustamise tee.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Karmen Joller
sotsiaalminister

Jelizaveta Ter-Minasjan
jelizaveta.ter-minasjan@sm.ee